

POHJOIS-KARJALAN KÄRÄJÄOIKEUS

TOIMINTAKERTOMUS

2024

Kuva: Leena Tahvanainen

1 SISÄLLYSLUETTELO

2	LAAMANNIN KATSAUS	3
3	YLEISTÄ	5
4	HENKILÖSTÖ JA TOIMINTAMENOT	6
4.1	Henkilökunta	6
4.2	Henkilökunnan ikärakenne vuoden 2024 lopussa	6
4.3	Lautamiehet	6
4.4	Käräjäoikeuden toimintamenot ja taloudellisuus	7
5	ORGANISAATIO	8
6	TOIMITILAT	10
7	LAINKÄYTTÖTOIMINTA JA TULOKSELLISUUS	18
7.1	Saapuneet ja ratkaistut asiat vuosina 2020–2024	18
7.2	Käsittelyajat	19
7.3	Haastemiesten suorittamat tiedoksiannot	19

2 LAAMANNIN KATSAUS

Vuotta 2024 voi hyvin kuvata muutosten vuonna. Pohjois-Karjalan kärjäoikeus aloitti alkuvuodesta yhtenä kolmesta pilottivirastosta Rikos-AIPA:n pilotoinnin. Pilotointi saatiin hyvin käyntiin ja valtaosa kaikista asioista käsitellään nykyisin AIPA-järjestelmässä, vaikka kehitettävääkin riittää. Merkittävin muutos lienee kuitenkin laamannin vaihtuminen. Allekirjoittanut aloitti 1.10.2024 laamannin tehtävässä. Edeltäjäni laamanni Vuorialho siirtyi kuitenkin jo 1.8.2024 Varsinais-Suomen kärjäoikeuden laamannin tehtävään. Tuona väliaikana laamannina toimi osaston johtaja Lasse Palsio. Johtajan vaihtuminen näin moneen kertaan saman vuoden aikana on ymmärrettävästi vaikuttanut kärjäoikeuden toimintaan.

Toiminnan tuloksellisuus

Kärjäoikeuteen saapui vuonna 2024 vahvistetun tilinpäätöksen mukaan 3760 asiaa. Ratkaistuja asioita oli samaan aikaan puolestaan 3774 asiaa. Kärjäoikeudessa oli vuoden 2024 lopussa vireillä 1071 asiaa. Saapuneiden ja ratkaistujen määrä jäi tulosneuvotteluissa ennakoituista määristä. Vireillä olevien asioiden määrä pysyi lähes samana kuin vuotta aikaisemmin.

Ratkaistujen asioiden käsittelyajat olivat eri asiaryhmissä pääosin edelleen lyhyemmät kuin kaikissa kärjäoikeuksissa keskimäärin. Rikosasioissa käsittelyajat olivat valtakunnan keskiarvoon verrattuna aikaisempien vuosien tavoin erittäin hyvällä tasolla. Siviiliasioissa velkajärjestelyiden lyhyistä käsittelyajoista huolimatta on vielä kehitettävää, vaikka laajojen riitojen keskimääräinen käsittelyaika onkin parempi kuin valtakunnan keskiarvo.

Henkilökunta

Henkilökunnan vaihtuvuus on toimintavuonna 2024 jonkin verran rauhoittunut aikaisempiin vuosiin verrattuna, vaikka vaihtuvuutta on riittänyt toimintavuodelle. Toimintavuoden aikana täytettiin laamannin virka, yksi kärjätuomarin virka ja kaksi kärjäsihteeriä aloitti toimintavuonna vakituudessa virassa määräajaksi nimitettävien kärjänotaarien lisäksi. Lisäksi toimintavuoden aikana kärjäoikeudessa ehti palvella pitkin vuotta myös muita määräaikaisia virkamiehiä.

Henkilökunnan kehittämis- ja virkistyspäivä järjestettiin Kolilla 2-3.5.2024. Tapahtuma jäi varmasti osallistujille ikimuistoisesti mieleen ja vahvisti myös osallistujien yhteenkuuluvuuden tunnetta. Syksyllä henkilökuntamme edustajat osallistuvat myös POKES jalkapallojoukkueen mukana Tuomioistuinten jalkapalloturnaukseen 23.8.2024. Jouluna kärjäoikeudesta eläkkeelle jääneille järjestettiin joulukahvi ja osallistujamäärä oli mukavan runsas.

Kunniamerkit

Kärjäoikeuden tekemät kunniamerkkihakemukset menestyivät, kun tasavallan presidentti ritarikuntien suurmestarina myönsi itsenäisyyspäivänä Kirsi Honkaselle Suomen Leijonan ansioristin ja Anu Kiiskiselle Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin. Molemmat ovat kärjäoikeuden pitkäaikaisia ja ansioituneita työntekijöitä.

Sidosryhmäyhteistyötä

Laamannin vaihtuminen vaikuttanut siihen, että erityisesti syyskaudella sidosryhmäyhteistyö on jäänyt vähemmälle huomiolle. Tästä huolimatta kärjäoikeudessa järjestettiin yhteistoimintailtapäivä

24.5.2024 yhteistyössä käräjäoikeuden, syyttäjäalueen ja Rikosseuraamuskeskuksen kanssa. Sen aiheina olivat yhteydenpitorajoitukset ja rikosoikeudelliset seuraamukset.

Lopuksi

Omalta osaltani kauteni alkuosan ja toimintavuoden lopun käytin henkilökuntaani tutustumiseen. Illokseni sain huomata, että työntekijät ovat sitoutuneita ja työyhteisö toimii varsin hyvin. Työntekijät kokevat työnsä arvokkaana, mikä näkyy heidän työssään positiivisuutena ja tuloksellisuutena. Kiitokset siitä jokaiselle käräjäoikeuden työntekijälle. Työntekijät ja ne sidostyhmiä edustajat, joihin olen ehtinyt tutustua ovat ottaneet minut hyvin vastaan. Kiitos myös hyvästä vastaanotosta. Tästä on hyvä jatkaa hienon oikeuskulttuurin vaalimista maakunnassa edeltäjäni viitottamalla tiellä.

Marika Siiki

Laamanni

3 YLEISTÄ

Pohjois-Karjalan käräjäoikeuden tuomiopiiri käsittää koko Pohjois-Karjalan maakunnan. Käräjäoikeuden kanslia sijaitsee Joensuussa. Istuntoja pidetään Joensuun lisäksi myös Nurmeksessa.

Väestöpohja oli vuoden 2024 lopussa 162.321 asukasta.

Käräjäoikeuksien verkostouudistuksella käräjäoikeuksien määrä väheni 1.1.2019 lukien 27 käräjäoikeudesta kahteenkymmeneen. Verkostouudistuksessa Pohjois-Karjalan käräjäoikeuden asema itsenäisenä toimijana säilyi ja käräjäoikeus jatkoi toimintaansa oikeusturvan jakajana lähellä Pohjois-Karjalan maakunnan ihmisiä. Maakuntajaon muutoksessa 1.1.2021 Heinävesi siirtyi Etelä-Savon käräjäoikeuden tuomiopiiristä Pohjois-Karjalan käräjäoikeuden tuomiopiiriin.

4 HENKILÖSTÖ JA TOIMINTAMENOT

4.1 HENKILÖKUNTA

Vuoden 2024 lopussa käräjäoikeudessa oli 42 vakinaista virkaa. Virkarakenne oli seuraava:

- laamanni
- 10 kärjätuomaria
- 3 kärjänotaaria
- hallintosihteeri
- 20 kärjäsihteeriä
- 7 haastemiestä

Lisäksi Itä-Suomen yliopistosta kolme harjoittelijaa suoritti opintoihinsa liittyvän korkeakouluharjoittelun käräjäoikeudessa.

4.2 HENKILÖKUNNAN IKÄRAKENNE VUODEN 2024 LOPUSSA

Ikäryhmä	Henkilöä	%	Miehiä	%	Naisia	%
Alle 35 v.	11	26	8	19	3	8
35–44	11	26	2	4	9	21
45–54	9	22	0	0	9	21
Yli 55	11	26	4	10	7	17
Yhteensä	42	100	14	33	28	67

Henkilökunnan keski-ikä on 43,5 vuotta.

4.3 LAUTAMIEHET

Vuonna 2023 Pohjois-Karjalan käräjäoikeudessa on toiminut 43 lautamiestä. Heidät on valittu käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvista 13 kaupungista ja kunnista seuraavasti:

- Ilomantsi 2
- Joensuu 15
- Juuka 2
- Kitee 4
- Kontiolahti 2
- Outokumpu 2

- Lieksa 2
- Liperi 2
- Nurmes 4
- Polvijärvi 2
- Rääkkylä 2
- Tohmajärvi 2
- Heinävesi 2

Valtimon kunta yhdistyi Nurmeksen kaupunkiin vuoden 2020 alussa. Kuntaliitoksen myötä Valtimon kunnasta valitut kaksi lautamiestä siirtyivät Nurmeksen lautamiehiksi. Heinäveden kunta siirtyi Pohjois-Karjalan kärjäoikeuden tuomiopiiriin vuoden 2021 alussa.

Vuoden 2019 alussa tuli voimaan oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 6 §:n muutos, jonka mukaan rikosasiassa kärjäoikeus on päätösvaltainen, kun siinä on yksin puheenjohtaja, jos mistään syytteessä tarkoitettusta yksittäisestä rikoksesta ei syytteessä mainittujen seikkojen vallitessa tehtynä ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin vankeutta enintään neljä vuotta. Muutoksen myötä huomattava osa lautakuntaistunnoista koski vangittuna olleiden vastaajien rikosasioita, jotka on käsiteltävä kärjäoikeudessa kahden viikon kuluessa asian vireille tulosta. Osallistumismahdollisuus näin lyhyellä varoitusaajalla on osoittautunut monelle lautamiehelle vaikeaksi järjestää.

Lautakuntaistuntopäiviä oli vuonna 2024:72 (vuonna 2023: 79).

Yksittäisen lautamiehen istuntopäivien määrä vaihteli 1–13 istuntopäivään riippuen lautamiehen mahdollisuudesta osallistua istuntoihin sekä siitä, montako istuntopäivää yksittäisen rikosasian käsittelyyn kului.

4.4 KÄRJÄOIKEUDEN TOIMINTAMENOT JA TALOUDELLISUUS

Tuomioistuinvirasto (aloitti toimintansa 1.1.2020) on Oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluva itsenäinen keskusvirasto, joka huolehtii kaikkien tuomioistuinten keskushallintotehtävistä, tekee oikeusministeriölle ehdotuksen tuomioistuinten toimintamäärärahoista sekä päättää määrärahojen jakamisesta tuomioistuimille hyväksytyn talousarvion mukaisesti.

Kärjäoikeuden toimintamenot vuonna 2024 olivat 2 966 509 euroa. Vuonna 2023 vastaava luku oli 2 902 781 euroa.

Kärjäoikeuden taloudellisuusluku oli 587 vuonna 2024 ja vuonna 2023 se oli 561. Koko maan keskimääräinen taloudellisuus vuonna 2024 oli 614. Taloudellisuus tarkoittaa yhden painotetun ratkaisun hintaa. Toimintaa voidaan pitää sitä taloudellisempana, mitä vähäisemmillä kustannuksilla suorite saadaan aikaan.

5 ORGANISAATIO

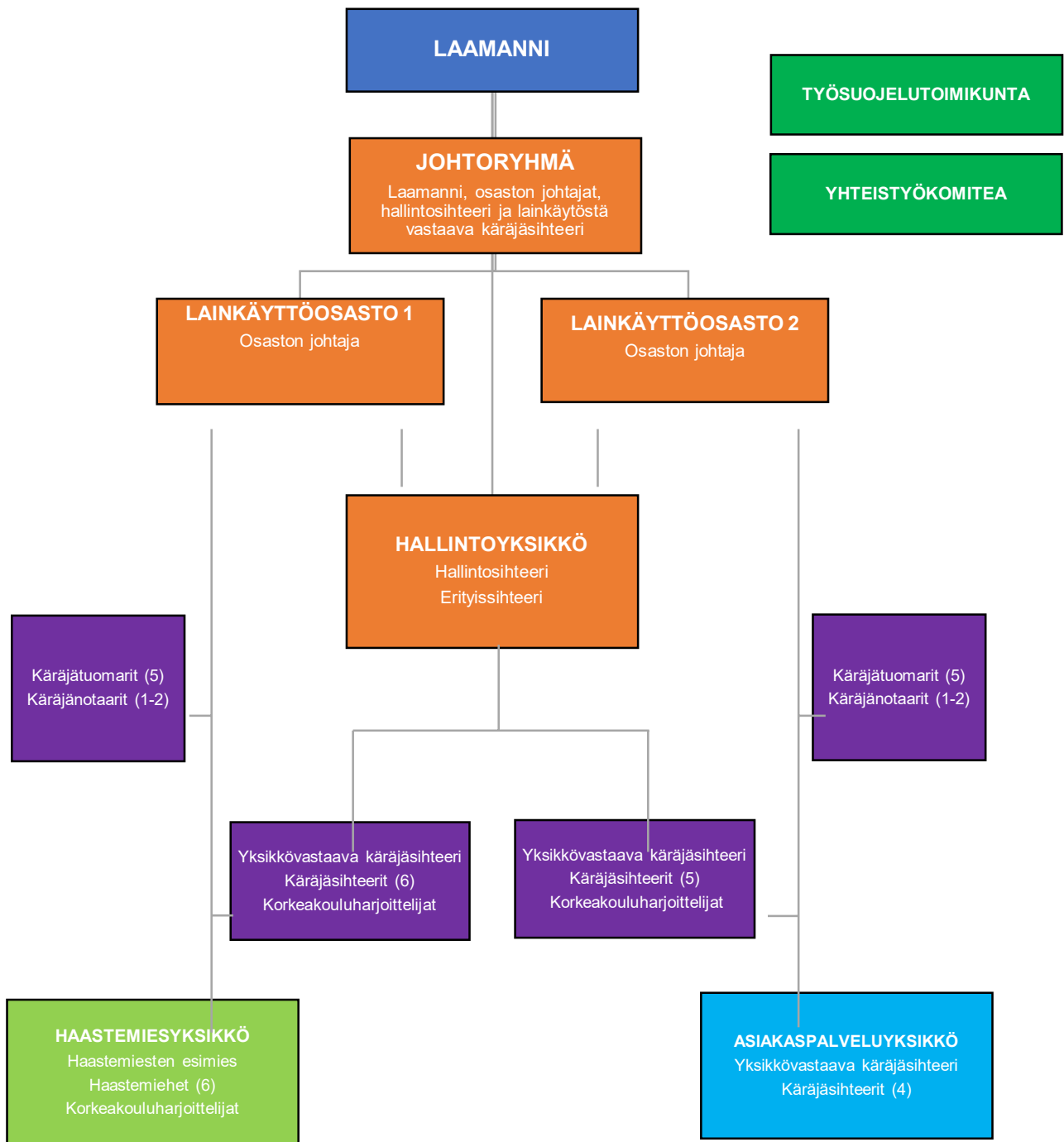

Laamanni johtaa käräjäoikeuden päällikkönä viraston toimintaa ja hallintoa. Lainkäyttöosastojen osaston johtajat toimivat laamannin alaisuudessa ja kuuluvat laamannin tavoin käräjäoikeuden johtoryhmään.

Laamannin ja osaston johtajien alaisuudessa toimivat hallintosihteeri ja lainkäytöstä vastaava kärjäsihteeri, jotka hekin kuuluvat käräjäoikeuden johtoryhmään, paitsi käsiteltäessä vakinaisten ja määräaikaisten kärjätuomareiden sekä määräaikaisten kärjänotaareiden nimittämiseen liittyviä asioita sekä lausunnon antamista kärjätuomareista ja kärjänotaareista. Johtoryhmän sihteerinä toimii hallintosihteeri tai hänen poissa ollessaan lainkäytöstä vastaava kärjäsihteeri.

Pohjois-Karjalan käräjäoikeus käsittelee riita-, rikos- ja hakemusasioita. Lainkäyttö on jaettu kahteen osastoon, joista toinen on erikoistunut yhtiöoikeuteen, talousrikosasioihin sekä insolvenssiasioihin ja toinen lapsi-, perhe- ja jäämistöoikeuteen sekä lapsiin kohdistuviin rikosasioihin ja seksuaalirikoksiin. Molemmat osastot käsittelevät lisäksi muita tavanomaisia riita-, rikos- ja hakemusasioita. Osaston johtajina toimivat kaksi kärjätuomaria johtavat lainkäyttöosastojen toimintaa. Kummallakin lainkäyttöosastolla on lähiesihenkilö, joka ohjaa kärjäsihteerien toimintaa.

Lisäksi käräjäoikeudessa on haastemiesyksikkö, joka toimii 1. lainkäyttöosaston osaston johtajan alaisuudessa sekä asiakaspalveluyksikkö, joka toimii 2. lainkäyttöosaston osaston johtajan alaisuudessa. Erillinen summaaristen- ja hakemusasioiden yksikkö lakkautettiin riidattomien velkomusasioiden siirryttyä syyskuun 2019 alusta Kymenlaakson käräjäoikeuden käsiteltäväksi. Yksiköiden toimintaa johtavat lähiesihenkilöt.

LAINKÄYTTÖOSASTO 1

Erikoistumisalueet

- työ-, tasa-arvo- ja syrjintäriidat
- osake- ja asunto-osakeyhtiöasiat
- konkurssiasiat
- velkajärjestelyt
- talousrikokset
- työ-, tasa-arvo- ja syrjintärikokset

LAINKÄYTTÖOSASTO 2

Erikoistumisalueet

- isyys-, huolto- ja tapaamisoikeusasiat
- edellisten täytäntöönpano
- lapsen elatus
- huoltoriitojen sovittelut
- holhoustoimilain mukaiset asiat
- ositus-, perinnönjako- ja testamenttiriidat
- lapsiin kohdistuneet rikokset
- seksuaalirikokset

6 TOIMITILAT

Käräjäoikeus muutti 1.9.2017 uuteen oikeus- ja poliisitaloon Pykäläkujalle. Samassa rakennuksessa toimii Joensuun poliisilaitos ja Itä-Suomen syyttäjänvirasto. Virastojen yhteisessä sisääntuloaulassa on turvatarkastus kaikille rakennukseen saapuville.

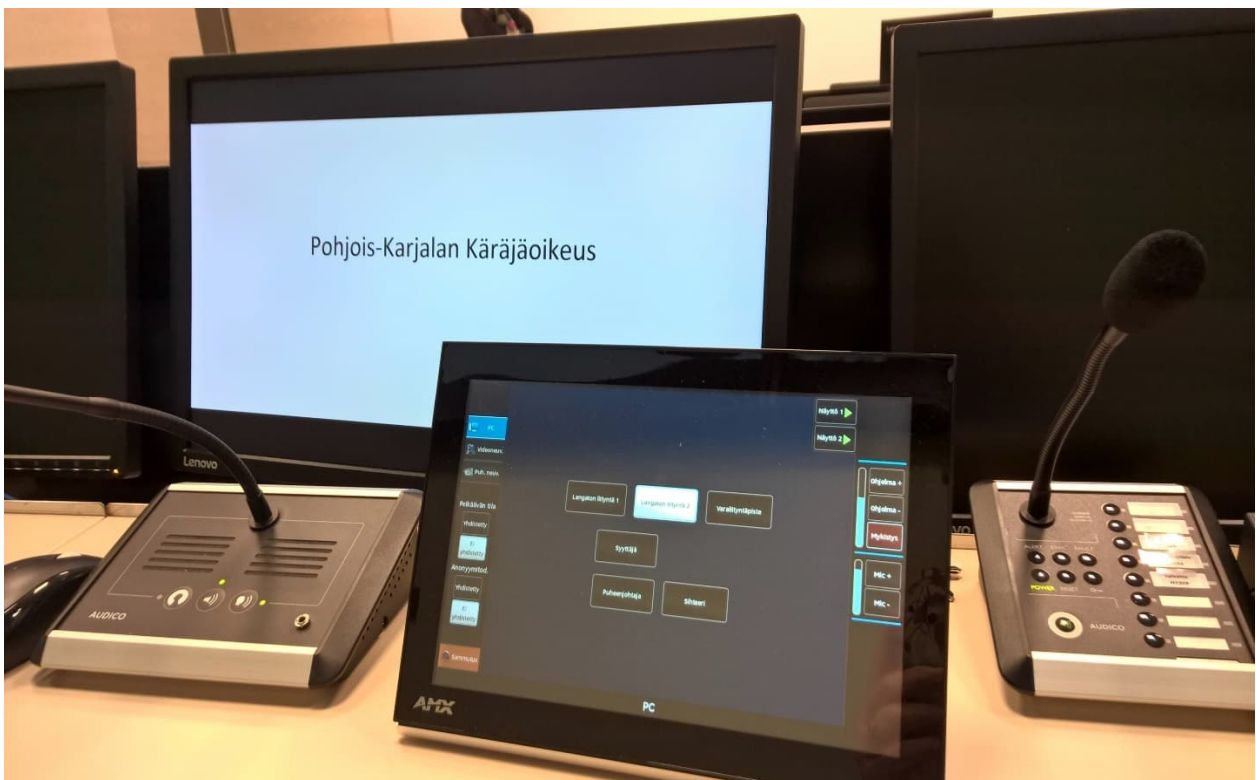
ASIAKASPALVELUTILAT

Oikeustalon ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee neljä pääkäsitteilysalia, kaksi valmistelusalialia ja sovittelusalialia. Kaikki istuntosalit on varustettu digitaalisella esitystekniikalla ja videoneuvotteluyhteydellä. Sovittelusalialissa on sovitteluistuntoja sekä kokous- ja koulutustilaisuuksia varten käytössä interaktiivinen älytaulu.

Pohjois-Karjalan kärjäoikeus toimii aktiivisesti uusien tehokkaiden työtapojen ja sähköisen oikeudenkäynnin edistämiseksi. Uudet istuntosalit ja salitekniikka antavat tälle työlle hyvin toimivan ympäristön.

Oikeustalon toisessa ja kolmannessa kerroksessa sijaitsevat yleisöltä suljetut kansliatilat. Henkilökunnan työtiloissa on yksilötyöhuoneet käräjätuomareille ja lähiesihenkilöille, osa henkilökunnasta työskentelee omassa työpisteessä 3–10 hengen monitilaympäristössä. Jokaisella on omassa työpisteessään kannettava tietokone, kännykkä, kaksi työskentelynäyttöä ja sähköpöytä. Langaton verkkoyhteys mahdollistaa siirtymisen omasta työpisteestä neuvotteluhuoneisiin tai vetäytymistiloihin.

Työympäristön viihtyisyyden lisäämiseksi käräjäoikeuden aula- ja kansliatiloihin on sijoitettu Valtion taideteostoimikunnan teoksia sekä Pohjois-Karjalan maakuntamuseon valokuva-arkiston vanhoja valokuvia, jotka esittävät maakunnan ja sen asukkaiden historiaa.

Kuvaaja: Tuomo Ahokas

Joensuu: tuntematon mies ja koira 1900-luvun alussa

Kuva: Jarno Artika

Teos: Raimo Heino: Rikos ja rangaistus 1982

7 LAINKÄYTTÖTOIMINTA JA TULOKSELLISUUS

Käräjäoikeuteen oli arvioitu saapuvan 4 160 asiaa ja ratkaistavan 4160 asiaa vuonna 2024. Asioita saapui 3 760 asiaa (luku sisältää sakonmuuntoasiat) ja vuoden aikana ratkaistiin 3774 asiaa (luku sisältää sakonmuuntoasiat).

Tuottavuus vuonna 2024 oli 118 ja vuonna 2023 vastaava luku oli 121. Koko maan keskimääräinen tuottavuus vuonna 2024 oli 114. Tuottavuus tarkoittaa yhtä henkilötyövuotta kohti ratkaistujen painotettujen asioiden määrää. Toimintaa voidaan pitää sitä tuottavampana mitä enemmän asioita henkilötyövuotta kohden ratkaistaan.

7.1 SAAPUNEET JA RATKAISTUT ASIAT VUOSINA 2020–2024

Saapuneet (=S) ja ratkaistut (=R) asiat vuosina 2020–2024 (lukuista puuttuvat sakonmuuntoasiat)

	2020		2021		2022		2023		2024	
	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R
Rikosoikeudelliset yht.	1883	1713	1813	1885	1737	1686	1754	1804	1488	1565
Rikosasiat	1456	1303	1399	1472	1394	1355	1354	1436	1034	1144
Muut rikosoikeudelliset asiat	127	137	113	110	122	122	108	99	136	126
Pakkokeinoasiat	300	273	301	273	221	209	292	269	318	295
	2020		2021		2022		2023		2024	
	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R
Siviiliasiat yht.	1749	1863	1846	1792	1769	1894	1843	1939	2016	1953
Laaja haastehakemus, riita-asia	184	189	165	147	133	146	136	137	132	144
Turvaamistoimi	3	4	5	3	4	5	4	5	0	0
Summaariset asiat	102	144	109	112	99	155	92	96	56	101
Hakemusasia, avioero	435	447	398	416	410	387	412	425	409	388
Hakemusasia, muut	834	862	976	907	915	1002	959	1034	1127	1065
Insolvenssiasiat	191	217	193	207	208	199	240	242	292	255
Kaikkiaan	2020		2021		2022		2023		2024	
	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R
Kaikkiaan	3632	3576	3659	3677	3506	3580	3597	3743	3504	3518

7.2 KÄSITTELYAJAT

Käräjäoikeuden toteutuneet käsittelyajat vuonna 2024 asiaryhmittäin olivat seuraavat:

- rikosasiat 4,1 kk
- laajat riita-asiat 9,4 kk
- summaariset asiat 11,0 kk
- velkajärjestelyt 3,5 kk

Koko maan toteutuneiden käsittelyaikojen keskiarvot vuonna 2024 olivat seuraavat:

- rikosasiat 6,6 kk
- laajat riita-asiat 9,9 kk
- summaariset asiat 3,1 kk
- velkajärjestelyt 5,2 kk

7.3 HAASTE MIESTEN SUORITTAMAT TIEDOKSIANNOT

Haastemiehet suorittivat vuonna 2024 yhteensä 13 921 tiedoksiantoa, joista rikoshaasteita oli 2 777 kpl. Puhelintiedoksiantoja suoritettiin 7 849 kpl, mikä on 56,38 % kaikista annetuista tiedoksiannoista. Ajokilometrejä kertyi vuoden aikana haastemiehille 58 239 kilometriä.